

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep,
0030 Oslo

Deres ref.: 16/1760

Vår ref.: 602.5/KOL

Ås, 20.10.2017

Høring – forslag til tilleggsregulering – forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming i driftsbygninger i landbruket og midlertidige bygninger

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Norsk Landbruksrådgiving.

Med vennlig hilsen

Norsk Landbruksrådgiving

Kåre O. Larsen
Avd dir fag

Høringsuttalelse

Konsekvenser av utfasing av fossil olje i landbruket

1 Innledning

Norsk Landbruksrådgiving tilbyr rådgiving til planteproduksjon, husdyrhold og veksthusnæring i Norge.

Vår vurdering er at forbud mot fossil olje i landbruksbygg er at det i hovedsak er fjørfenæringa, korn- og oljevekstproduksjonen og til gartnerinæringa som bruker fossilt olje i særlig omfang til oppvarming.

For andre husdyrproduksjoner slik som storfe, sauer, geiter, svin og verpehøner blir det i liten grad brukt fossil olje til oppvarming uansett alder på bygget. Er det behov, blir det fortrinnsvis brukt elektrisk oppvarming. Etter nedvasking av husdyrrommene (fødeavdelinger for grisepurker, slaktegrisrom og hus for verpehøner) kan det bli brukt byggtørker for å tørke opp rommene og for å heve temperaturen før innsetting av nye dyr. Dette gjøres normalt mellom 1 og 4 ganger pr. år.

2 Produksjonsomfang av fjørfekjøtt, korn og oljevekster i Norge

Det dyrkes i dag korn og oljevekster på 2.844.900 dekar, fordelt på 11.173 produsenter. Vi har ikke funnet konkrete tall, men vår erfaring er at det til tørking av korn benyttes fossil olje i vesentlig grad i dagens anlegg. Det gjelder i eldre anlegg, og det gjelder ikke minst i mobile tørkeanlegg, som er blitt hyppigere brukt gjennom de siste årene.

Til produksjon av en kylling (også livkylling) brukes i dag omlag 2 kWh til oppvarming, mens det til en kalkun går med omlag 7 kWh. I 2016 ble det produsert omlag 65 millioner kyllinger, 2,7 millioner livkyllinger og 1 million kalkuner. Mye av oppvarmingen foregår med fossilt brensel, men også fornybar energi blir brukt. Det investeres i dag i flisfyingsanlegg og varmegjenvinnere i flere fjørfehus.

Fra de 3 hovedmottagerne av kyllinger og kalkun har vi fått opplyst følgende fordeling på energikilder til oppvarming. De som i dag bruker olje og er tilknyttet fjernvarmeanlegg med fossilt brensel må skifte energikilde og bytte ut sitt fyringsanlegg ved et evt. forbud mot bruk av fossil olje. Vi har ingen eksakte opplysninger om antall produsenter som

bruker fossil olje til oppvarming, men tallene viser at det gjelder mellom 7 % og 20 % av leverandørene til Nortura, rundt 15 % av leverandørene til den Stolte Hane, og rundt 24 % av leverandørene til Norsk Kylling. Opplysningene gjelder for 2017.

Høringsnotatet oppsummerer utslippet fra oppvarming av driftsbygninger i landbruket til 34 000 tonn CO₂. Norsk Gartnerforbund opplyser at utslippet fra veksthus er beregnet til 12 000 tonn. Det skulle bety at utslipp fra kylling-, kalkun og annen produksjon er ca 22 000 tonn.

3 Omfang veksthus

Det er ca 1850 da veksthus med oppvarming og disse er beregnet å ha et oljeforbruk på 4,5 millioner liter olje. Mineralolje i veksthusnæringa brukes i hovedsak som spisslast og reservelast.

5 Foreslåtte endringer i forskriften

Det er svært viktig at unntakene i § 6 og 7 blir videreført.

Videre mener Norsk Landbruksrådgiving at de fleste av produksjonene som tilfører varme til produksjonsarealet er å anse som fremstilling av produkter og bør ha unntak gitt i §2c.

Forslaget om å føye til " Dette gjelder likevel ikke for driftsbygninger i landbruket" finner vi ulogisk og lite underbygd i høringsnotatet. Norsk Landbruksrådgiving går sterkt imot forslaget.

6 Konsekvenser og anbefalinger

Fyringsolje kan teoretisk sett erstattes av biologisk olje, men prisforskjellen er så stor at det neppe er økonomisk interessant å satse på det. I august 2017 var prisen på fyringsolje omlag 65 øre/kWh, mens biologisk olje var fra 1 kr/kWh og oppover. (Kilde: EnergiRapporten Årgang 14 Nummer 30 2017 side 13)

Bruk av mineralolje i veksthus og husdyrproduksjon varierer sterkt mellom landsdeler og produksjonsmetoder. Flere mindre gartnerier med oppal av grønnsaker til tidlig vårproduksjon er antagelig de som vil rammes mest av et forbud. Det er krevende å investere i ny fornybar varmeløsning med så kort brukstid som disse har.

Energibehovet til oppvarming av et fjørfehus er så stort at elektrisitet neppe vil være et alternativ. Varmepumpe (luft til luft eller luft til vann) og varmegjennvinnere på ventilasjonslufta vil ikke kunne dekke hele oppvarmingsbehovet, men kan være aktuelt i kombinasjon med annen varmekilde. Investeringer i varmepumper og varmegjennvinnere vil likevel bidra til å redusere energibehovet til oppvarming. Det er en utvikling i fjørfenæringen mot økt bruk av bioenergi og varmegjennvinnere. Det er stort spenn i alder på dagens bygninger og fyringsanlegg i norsk fjørfehold.

I mange av landets regioner er det ikke mulig å drive kornproduksjon uten at det er en minimum tørke- og lagringskapasitet for korn på gårdene. Disse anleggene fyres i vesentlig grad med fossil olje som energikilde. Kapasiteten på kornmottakene er ikke tilstrekkelig til at det kan la seg gjøre.

Både produsenter og varemottakere uttaler at dersom det blir vedtatt at fossil olje skal fases ut, så er det viktig for økonomien hos produsentene at lengden på overgangsperioden tilpasses nedskrivningstida for de eksisterende fyringsanleggene.

Ås, 20.10.2017

Kåre Oskar Larsen

Avd.dir. Fagavdelingen, Norsk Landbruksrådgiving